

[Boligministeren.]

Lovforslaget opretholder det princip, at planlægningen af saneringer er et kommunalt anliggende. Det er kommunen, der må tage initiativet til planernes udformning og bestemme den takt, i hvilken den ønsker saneringen fremmet.

Da godkendelsen af en saneringsplan er en betingelse for, at kommunen kan ekspropriere og opnå statsstøtte, kan boligministeriet øve indflydelse på planens udformning og tidspunktet for dens iværksættelse.

Godkendelsen af saneringsplaner har i det store og hele hidtil været begrænset til en konstatering af, om det område, som kommunen udlagde til sanering, kunne betegnes som sundheds- og brandfarligt. Det er indlysende, at man må tage sit udgangspunkt i en sådan konstatering, men udformning og gennemførelse af en saneringsplan er andet og mere end konstateringen af, om området er usundt og brandfarligt. Det er tillige et spørgsmål om at finde frem til den mest økonomiske og mest hensigtsmæssige saneringsform — om man skal vælge en total-sanering eller en sanering, hvor nogle af områdets ejendomme bliver stående, eventuelt underkastes ombygning og forbedring. Saneringsplanen må også tilpasses de byplanmæssige forhold. Endelig opstår der spørgsmål om støttens fordeling på de enkelte projekter og den prioritetsstilling, de bør indtage.

Der indgår således mange komponenter i den beslutning, der skal træffes, og det vil være af betydning, at sagerne, forinden planerne godkendes, og inden der træffes beslutning om ydelse af økonomisk støtte, kan få en alsidig sagkyndig behandling.

For at sikre varetagelsen af disse forskellige hensyn foreslås det, at der oprettes et saneringsnævn med to afdelinger — henholdsvis for østre og vestre landsretskreds. Nævnet skal foruden af en formand bestå af vedkommende boligtilsynsråd samt medlemmer med særlig indsigt i kommunale forhold og med økonomisk og byplanmæssig sagkundskab. Det foreslås tillige, at boligministerens godkendelse af saneringsplaner skal have tilslutning fra et af disse nævn.

Det har tidligere været en ret udbredt opfattelse, at saneringen måtte tage sigte på en fuldstændig rydning af saneringsom-

rådets ejendomme. Det kendskab, man har fået til bebyggelsen i vore ældre og dårligere boligområder som følge af de siden krigen navnlig i Københavns kommune foretagne kvalitetsbedømmelser, giver imidlertid grund til at tro, at det skulle være muligt i ikke så få tilfælde at nøjes med mindre indgreb. Det behøver vist ingen nærmere forklaring, at sådanne mere begrænsede saneringer ville medføre betydelige besparelser, hvis de ejendomme, der bevares, svarer til de krav, man må stille af byplanmæssige, konstruktive og brugsmæssige hensyn.

Årsagerne til et kvarters saneringsmodenhed skyldes ikke sjældent en alt for hård udnyttelse af grundene med tæt og høj bebyggelse, snævre gader og gårdspladser. Kvarterets boliger har ikke tilstrækkelig adgang til lys og luft, og der er ophobet alt for mange mennesker inden for et begrænset område. Det er bl. a. sådanne tilstande, som karakteriserer store dele af bebyggelserne på Nørrebro og Vesterbro i København. I sådanne tilfælde kan forbedring af forholdene tilvejebringes ved, at man fjerner bag- og mellembygninger, samtidig med at man forbedrer eller eventuelt ombygger de bygninger i randbebyggelsen, som kan bevares. I en række tilfælde kan en sådan mindre indgribende saneringsform danne overgangen til en senere fuldstændig fornyelse af det pågældende kvarter.

For at kunne realisere den i hvert enkelt tilfælde mest hensigtsmæssige saneringsform og, hvor det er ønskeligt, bevare og eventuelt forbedre nogle af områdets ejendomme er der i forslaget optaget regler, der tager sigte herpå, navnlig således at der kan gives påbud om forbedring eller ombygning af bestående bebyggelse og pålægges ejendomme inden for området servitutter om udlæg af fællesarealer og indretning af fællesanlæg for saneringsområdets bebyggelse.

Jeg vil gerne fremhæve, at de påbud, der her er tale om, har en anden karakter end de påbud, der omhandles i boligtilsynsloven. Påbuddene kan således gå ud på en forbedring af forholdene, der rækker videre end blot til at afværge sundhedsfare og særlig brandfare. Til gengæld skal der ydes en ejer erstatning, hvis disse videregående